

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 22, ст.794)

(Із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 879-VII від 13.03.2014](#), ВВР, 2014, № 16, ст.582)

Верховна Рада України

постановляє:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#) (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у статті [212-9](#):

назву доповнити словами "та порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів";

абзац перший частини першої після слів "друкованих засобах масової інформації" доповнити словами "в продукції інформаційного агентства", а після слів "працівниками засобів масової інформації" - словами "інформаційних агентств";

абзац перший частини другої доповнити словами "інформаційних агентств";

2) у частині першій статті [255](#):

у пункті 1:

в абзаці "Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, її представники в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (стаття 164-6 - в частині демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164-7 - в частині порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164-8 - в частині недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу на каналах мовлення телебачення України, стаття 212-9)" слово та цифри "стаття 212-9" замінити словами та цифрами "стаття 212-9 - в частині порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму, порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації";

в абзаці "спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань реалізації державної політики у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сферах (стаття 186-7 - у частині недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника видань" слова та цифри "(стаття 186-7 - у частині недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника видань" замінити словами та цифрами "(стаття 186-7 - у частині недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника видань, стаття 212-9 - в частині порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму, порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів з використанням друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств)";

у пункті 2-2 слово та цифри "(статті 212-11, 212-15-212-20)" замінити словом та цифрами "(статті 212-7, 212-9, 212-11-212-20)".

2. У [Кодексі адміністративного судочинства України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446):

1) у частині десятій статті [172](#) слова "надходження позовної заяви" замінити словами "відкриття провадження у справі";

2) у статті [174](#):

назву та частину першу після слів "органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації" доповнити словами "інформаційних агентств", а після слів "працівників засобів масової інформації" - словами "та інформаційних агентств";

друге речення частини третьої після слів "бездіяльності засобів масової інформації" доповнити словами "інформаційних агентств", а після слів "працівників засобів масової інформації" - словами "та інформаційних агентств";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. У разі встановлення судом при розгляді виборчого спору порушення засобом масової інформації чи інформаційним агентством вимог закону про вибори суд невідкладно повідомляє про це Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в інформаційній та видавничій сферах, Центральну виборчу комісію, відповідну окружну виборчу комісію";

3) статтю [175](#) доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Суд невідкладно повідомляє відповідну виборчу комісію або комісію з референдуму і комісію вищого рівня про відкриття провадження у справі та про ухвалене судом рішення".

3. Статтю [5](#) Закону України ["Про інформаційні агентства"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 83) доповнити частиною третьою такого змісту:

"Особливості діяльності інформаційних агентств під час виборчого процесу регулюються законодавством про вибори".

4. Статтю [8](#) Закону України ["Про політичні партії в Україні"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118) доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) розмір квот, що визначає мінімальний рівень представництва жінок і чоловіків у виборчому списку кандидатів у народні депутати України від партії у загальнодержавному окрузі і має становити не менше 30 відсотків загальної кількості кандидатів у виборчому списку".

5. У Законі України ["Про Центральну виборчу комісію"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 36, ст. 448; 2012 р., № 10-11, ст. 73):

1) частину другу статті [4](#) після слів "офіційні спостерігачі від" доповнити словами "громадських організацій";

2) частину першу статті [10](#) та частину першу статті [12](#) після слова "розгляду" доповнити словами "та обговорення";

3) пункт 1 частини другої статті [29](#) після слова "розгляді" доповнити словами "та обговоренні".

6. У Законі України ["Про вибори народних депутатів України"](#) (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 10-11, ст. 73; із змінами, внесеними законами України від 16 жовтня 2012 року № 5463-VI та від 16 травня 2013 року № 245-VII):

1) статтю [2](#) доповнити частиною десятою такого змісту:

"10. Виборець, який проживає або на день проведення голосування на виборах депутатів перебуває на території іноземної держави, а також громадянин України, якому тимчасово змінено місце голосування (без зміни виборчої адреси) на іншу виборчу дільницю поза межами одномандатного округу, до якого такий виборець віднесений на підставі відомостей Державного реєстру виборців про його виборчу адресу, має право голосу на виборах депутатів лише у загальнодержавному окрузі. Реалізація цього права забезпечується включенням виборця до списку виборців на відповідній виборчій дільниці із зазначенням, що такий виборець отримує лише бюлетень для голосування у загальнодержавному окрузі";

2) частину третю статті [11](#) після слів "(прокуратура, міліція)" доповнити словами "органи Державного реєстру виборців";

3) пункт 5 частини першої статті [12](#) доповнити словами "(далі - офіційний спостерігач від партії, кандидата у депутати, громадської організації)";

4) статтю [18](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 18. Виборчі округи

1. Вибори депутатів проводяться у загальнодержавному окрузі, який включає в себе всю територію України і закордонний виборчий округ, та у 225 одномандатних округах, що утворюються Центральною виборчою комісією та існують на постійній основі.

Закордонний виборчий округ (далі - закордонний округ) включає в себе всі закордонні виборчі дільниці, утворені відповідно до статті 22 цього

Закону.

2. Одномандатні округи по можливості повинні відповідати таким вимогам:

- 1) одномандатні округи утворюються в межах Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя з приблизно рівною кількістю виборців у кожному округі. Орієнтовна середня кількість виборців в одномандатних округах визначається Центральною виборчою комісією виходячи з відомостей Державного реєстру виборців. Відхилення кількості виборців в одномандатному округі не може перевищувати дванадцять відсотків орієнтовної середньої кількості виборців в одномандатних округах;
- 2) одномандатний округ визначається територією, в межах якої знаходяться виборчі дільниці, що входять до його складу. Центром одномандатного округу є адміністративно-територіальна одиниця за місцезнаходженням окружної виборчої комісії;
- 3) межі одномандатних округів визначаються з урахуванням меж адміністративно-територіальних одиниць, інтересів членів територіальних громад та проживання на відповідній території національних меншин.

Адміністративно-територіальні одиниці, на території яких компактно проживають окремі національні меншини та які межують між собою, повинні входити до одного виборчого округу. У разі якщо в суміжних адміністративно-територіальних одиницях кількість виборців, які належать до національної меншини, є більшою, ніж необхідно для формування одного виборчого округу, округи формуються таким чином, щоб в одному з них виборці, які належать до національної меншини, становили більшість від кількості виборців у виборчому округі. Відомості щодо компактності проживання національних меншин на відповідній території надаються Центральній виборчій комісії центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міжнародних відносин та захисту прав національних меншин України.

3. У разі необхідності утворення нових (ліквідації) постійних виборчих дільниць або зміни меж існуючих виборчих дільниць в межах одномандатного округу Центральна виборча комісія приймає відповідне рішення про зміну меж суміжних одномандатних округів та їх центрів.

Зміна меж та центрів одномандатних округів протягом виборчого процесу не допускається.

4. Центральна виборча комісія не пізніше як за сто сімдесят п'ять днів до дня голосування оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік одномандатних округів із зазначенням їх номерів, меж, а також адрес приміщень відповідних виборчих комісій та не пізніше як на другий день після початку виборчого процесу публікує зазначені відомості у загальнодержавних та регіональних друкованих засобах масової інформації";

5) у частині другій статті [22](#) слова "з рівномірним віднесенням до всіх одномандатних округів, які утворюються на території столиці України - міста Києва" виключити;

6) у статті [24](#):

у пункті 1 частини другої слова "закордонних виборчих дільницях" замінити словами "в закордонному округі";

доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Повноваження окружної виборчої комісії закордонного округу здійснює Центральна виборча комісія";

7) абзац перший частини сьомої статті [26](#) виключити;

8) у статті [27](#):

пункт 2 частини другої викласти в такій редакції:

"2) політичні партії - суб'єкти виборчого процесу, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному округі";

пункт 9 частини п'ятої виключити;

9) пункти 1-3 частини другої статті [28](#) викласти в такій редакції:

"1) для малих дільниць - 10-14 осіб;

2) для середніх дільниць - 12-16 осіб;

3) для великих дільниць - 14-18 осіб";

10) у статті [30](#):

у частині другій:

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) організовує у визначеному нею порядку навчання членів окружних виборчих комісій";

після пункту 3 доповнити новим пунктом такого змісту:

"4) визначає порядок навчання окружними виборчими комісіями членів дільничних виборчих комісій; забезпечує виготовлення методичних рекомендацій з навчання окружними виборчими комісіями членів дільничних виборчих комісій".

У зв'язку з цим пункти 4-19 вважати відповідно пунктами 5-20;

пункт 10 доповнити словами "уповноважених осіб партії";

після пункту 10 доповнити новим пунктом такого змісту:

"11) реєструє довірених осіб кандидата у депутати, зареєстрованого в одномандатному округі".

У зв'язку з цим пункти 11-20 вважати відповідно пунктами 12-21;

після пункту 19 доповнити новим пунктом такого змісту:

"20) встановлює підсумки голосування та складає протокол про підсумки голосування в межах закордонного округу".

У зв'язку з цим пункти 20-21 вважати відповідно пунктами 21-22;

у пункті 21 слова "одномандатному округі у строки, визначені цим Законом" замінити словами "одномандатному округі у строки, визначені цим Законом, а також у разі бездіяльності окружної виборчої комісії";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"3. Акти Центральної виборчої комісії нормативно-правового характеру, передбачені цим Законом, приймаються та оприлюднюються у встановленому порядку, як правило, до початку виборчого процесу, якщо інше не встановлено цим Законом".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

11) у частині другій статті [31](#):

пункт 4 виключити;

у пункті 14 слова "офіційних спостерігачів від партії, яка висунула кандидатів у депутати у загальнодержавному округі, від кандидата у депутати в одномандатному округі, від громадської організації" замінити словами "офіційних спостерігачів від партії, кандидата у депутати, громадської організації";

після пункту 18 доповнити новим пунктом такого змісту:

"19) узагальнює інформацію щодо поданих до окружної виборчої комісії заяв та скарг, що стосуються процесу виборів депутатів, а також результатів їх розгляду, вивіщує цю інформацію на стенді офіційних матеріалів комісії для загального ознайомлення та подає її до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку для розміщення на її офіційному веб-сайті".

У зв'язку з цим пункт 19 вважати пунктом 20;

12) частину другу статті [32](#) після пункту 11 доповнити новим пунктом такого змісту:

"12) узагальнює інформацію щодо поданих до дільничної виборчої комісії заяв та скарг, що стосуються процесу виборів депутатів, а також результатів їх розгляду, вивіщує цю інформацію на стенді офіційних матеріалів комісії для загального ознайомлення та подає її до Центральної виборчої комісії для розміщення на її офіційному веб-сайті".

У зв'язку з цим пункт 12 вважати пунктом 13;

13) частину десяту статті [33](#) доповнити словами "після його розгляду та обговорення на засіданні виборчої комісії";
14) у пункті 3 частини третьої статті [34](#) слова "офіційні спостерігачі від партії, яка висунула кандидатів у депутати у загальнодержавному окрузі, від кандидата у депутати в одномандатному окрузі або від громадської організації" замінити словами "офіційні спостерігачі від партій, кандидатів у депутати, громадських організацій";

15) у статті [35](#):

частину другу доповнити реченнями такого змісту: "У цей же строк протокол засідання виборчої комісії вивіщується на стенді офіційних матеріалів комісії для загального ознайомлення та надсилається до Центральної виборчої комісії. Центральна виборча комісія оприлюднює протокол засідання виборчої комісії на своєму офіційному веб-сайті невідкладно після його надходження";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Постанова, прийнята окружною чи дільничною виборчою комісією, не пізніше ранку наступного дня після дня її прийняття, а прийнята напередодні дня голосування, у день голосування та під час підрахунку голосів, встановлення підсумків голосування, - не пізніш як через чотири години після завершення засідання виборчої комісії, вивіщується для загального ознайомлення на стенді офіційних матеріалів комісії, який обладнується в приміщенні комісії у місці, вільно доступному для відвідувачів. У ці ж строки постанова, прийнята окружною чи дільничною виборчою комісією, надсилається до Центральної виборчої комісії, яка оприлюднює її на своєму офіційному веб-сайті невідкладно після надходження постанови.

Копія постанови, прийнятої окружною чи дільничною виборчою комісією, засвідчена головою виборчої комісії чи його заступником і секретарем виборчої комісії та скріплена печаткою виборчої комісії, видається суб'єкту виборчого процесу, якого вона стосується, на його вимогу не пізніше ніж через чотири години після її прийняття, а прийнятої напередодні дня голосування та в день голосування, - невідкладно. У ці ж строки постанова, прийнята окружною виборчою комісією, надсилається до Центральної виборчої комісії через автоматизовану інформаційно-аналітичну систему";

у частині восьмій слова "кандидати у депутати, представники" замінити словами "кандидати у депутати, довірені особи кандидата у депутати, представники";

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Документи виборчих комісій, що стосуються організації виборів, підлягають невідкладному оприлюдненню на стенді офіційних матеріалів відповідної комісії та на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії відразу після їх надходження до Центральної виборчої комісії";

16) абзац перший частини четвертої статті [39](#) доповнити словами "а також, у разі якщо виборча адреса виборця знаходиться за межами відповідного одномандатного округу, робиться відмітка про отримання виборцем лише бюлетеня для голосування у загальнодержавному окрузі";

17) частину шосту статті [40](#) доповнити словами "а також надсилається особі, якої воно стосується (якщо така особа не є особою, яка подала заяву)";

18) друге речення частини третьої статті [42](#) доповнити словами "а також, у разі якщо виборча адреса виборця знаходиться за межами відповідного одномандатного округу, робиться відмітка про отримання виборцем лише бюлетеня для голосування у загальнодержавному окрузі";

19) частину третю статті [46](#) доповнити реченням такого змісту: "Фінансове забезпечення виборчих комісій закордонних виборчих дільниць здійснюється Центральною виборчою комісією через Міністерство закордонних справ України";

20) у частині п'ятій статті [47](#) слова та цифри "частині третій статті 30" замінити словами та цифрами "частині четвертій статті 30";

21) у статті [48](#):

частину першу після абзацу першого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"Розмір виборчого фонду партії, кандидати у депутати від якої зареєстровані в загальнодержавному окрузі, не може перевищувати дев'яносто тисяч розмірів мінімальної заробітної плати.

Розмір виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі не може перевищувати чотирьох тисяч розмірів мінімальної заробітної плати".

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. Установа банку не пізніше наступного робочого дня після дня відкриття відповідного накопичувального, поточного рахунку виборчого фонду партії письмово повідомляє Центральну виборчу комісію про відкриття відповідного рахунку та його реквізити.

Установа банку не пізніше наступного робочого дня після дня відкриття відповідного поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі письмово повідомляє Центральну виборчу комісію та відповідну окружну виборчу комісію після її утворення про відкриття відповідного рахунку та його реквізити";

у частині сьомій слова "та їх" замінити словами "та його";

у частині дев'ятій:

слова та цифри "припиняється о 18 годині останнього дня перед днем голосування" замінити словами та цифрами "після 18 години останнього дня перед днем голосування здійснюється виключно у разі, якщо рахунки за товари, роботи і послуги були виставлені до зазначеного часу";

доповнити абзацом другим такого змісту:

"Витрачання коштів з поточних рахунків виборчого фонду припиняється о 18 годині середі після дня голосування";

у частині дванадцятій слова "частиною дев'ятою" замінити словами "абзацом другим частини дев'ятої";

22) у статті [49](#):

у частині п'ятій:

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний за тридцять днів до дня голосування подати розпоряднику коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії проміжний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду за період з дня відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду до тридцять другого дня до дня голосування".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

абзац третій після слова "розпорядник" у всіх відмінках доповнити словом "коштів", а слова "фінансовий звіт" замінити словами "остаточний фінансовий звіт";

частини шосту та сьому викласти в такій редакції:

"6. Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний за двадцять днів до дня голосування подати до Центральної виборчої комісії проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду за період з дня відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду до тридцять другого дня до дня голосування (на паперових носіях та в електронному вигляді), який невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний не пізніш як на п'ятнадцятий день після дня голосування подати до Центральної виборчої комісії остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді), який невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі зобов'язаний за двадцять днів до дня голосування подати до окружної виборчої комісії проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду за

період з дня відкриття поточного рахунку виборчого фонду до двадцять другого дня до дня голосування (на паперових носіях та в електронному вигляді).

Окружна виборча комісія не пізніше як на наступний день після отримання проміжного фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі надає його копію (на паперових носіях та в електронному вигляді) Центральної виборчій комісії, яка невідкладно оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі зобов'язаний не пізніше як на десятий день після дня голосування подати до окружної виборчої комісії остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді).

Окружна виборча комісія не пізніше як на наступний день після отримання фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати у одномандатному окрузі надає його копію (на паперових носіях та в електронному вигляді) Центральної виборчій комісії, яка невідкладно оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

7. Аналіз фінансових звітів, передбачених частиною шостою цієї статті, здійснює виборча комісія, до якої вони подані.

Центральна виборча комісія не пізніше як за п'ять днів до дня голосування оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом першим частини шостої цієї статті, та не пізніше як на тридцятий день після дня голосування - аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом другим частини шостої цієї статті.

Окружні виборчі комісії не пізніше як за п'ять днів до дня голосування вивішують на стенді офіційних матеріалів відповідної комісії для загального ознайомлення та надсилають до Центральної виборчої комісії для невідкладного оприлюднення на її офіційному веб-сайті аналіз поданих до відповідної комісії фінансових звітів, передбачених абзацом третім частини шостої цієї статті, та не пізніше як на двадцятий день після дня голосування - аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом п'ятим частини шостої цієї статті.

У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог цього Закону Центральною виборчою комісією або відповідною окружною виборчою комісією повідомляє відповідні правоохоронні органи для перевірки і реагування згідно із законом";

у частині восьмій:

після слова "статті" доповнити словами "та порядок проведення їх аналізу";

слова "не пізніше як за вісімдесят днів до дня голосування" виключити;

23) у статті 50:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Добровільні внески та власні кошти партії, кандидата у депутати в одномандатному окрузі, які перераховуються на відповідний рахунок, не підлягають обмеженням за сумою (у межах розміру виборчого фонду партії, кандидата в депутати, встановленого частиною першою статті 48 цього Закону) та кількістю перерахувань";

у пункті 2 частини третьої слова "анонімним жертводавцям" замінити словами "особам під псевдонімом та анонімним жертводавцям"; перше речення частини сьомої після слів "добровільний внесок" доповнити словами "або якщо розмір добровільного внеску перевищує розмір, визначений частиною другою цієї статті";

частини дев'яту і тринадцяту викласти в такій редакції:

"9. Центральна виборча комісія здійснює контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів партій. Окружні виборчі комісії здійснюють контроль за формуванням та використанням коштів виборчих фондів кандидатів у депутати у відповідних одномандатних округах.

Контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів також здійснюється установами банку, в яких відкрито рахунки виборчого фонду. Установа банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, надає відповідній виборчій комісії інформацію про надходження та використання коштів виборчого фонду.

Контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів здійснюється відповідно до порядку, встановленого Центральною виборчою комісією спільно з Національним банком України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку";

"13. Кошти виборчого фонду, не використані кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, в триденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів депутата в одномандатному окрузі перераховуються установою банку відповідному кандидату:

1) у повному обсязі - у разі, якщо сума коштів, не використаних кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, не більша ніж сума коштів, внесених ним до виборчого фонду;

2) у розмірі суми коштів, внесених ним до виборчого фонду - у разі, якщо сума коштів, не використаних кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, більша ніж сума коштів, внесених ним до виборчого фонду. Кошти, які залишилися після перерахування кандидату у депутати в одномандатному окрузі, в той же строк перераховуються установою банку до Державного бюджету України";

24) частину четверту статті 52 доповнити словами "або висунута лише в одному з одномандатних округів у порядку висунування партією чи в порядку самовисування";

25) у статті 56:

частину першу після слів "кандидатів у депутати у загальнодержавному окрузі" доповнити словами "після початку виборчого процесу та", а слова "двох тисяч мінімальних розмірів заробітної плати" замінити словами "однієї тисячі розмірів мінімальної заробітної плати";

частину другу після слів "в порядку самовисування" доповнити словами "після початку виборчого процесу та", а слова "дванадцяти мінімальних розмірів заробітної плати" замінити словами "десяти розмірів мінімальної заробітної плати";

26) у статті 59:

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Центральна виборча комісія у разі встановлення, що особа, висунута кандидатом у депутати в загальнодержавному окрузі або в одному із одномандатних округів за її письмовою заявою про згоду балотуватися від партії чи в порядку самовисування, одночасно висунута кандидатом у депутати у загальнодержавному окрузі або в іншому одномандатному окрузі за її письмовою заявою про згоду балотуватися кандидатом у депутати від тієї самої або іншої партії або в порядку самовисування, приймає рішення про відмову в реєстрації та про скасування реєстрації такої особи кандидатом у депутати у загальнодержавному окрузі та у відповідному одномандатному окрузі";

частину восьму після слів "(за наявності)" доповнити словом "числа";

27) у статті 60:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Помилки і неточності, виявлені в поданих кандидатами на реєстрацію документах, підлягають виправленню і не є підставою для відмови в реєстрації кандидата в депутати";

28) у статті 61:

у частині другій:

у пункті 2 слова "відсотки мінімального розміру заробітної плати" замінити словами "відсотки розміру мінімальної заробітної плати";

доповнити пунктами 6-8 такого змісту:

"6) порушення визначених частиною першою статті 48 цього Закону термінів відкриття партією, кандидати у депутати від якої зареєстровані в загальнодержавному окрузі, кандидатом у депутати в одномандатному окрузі рахунку свого виборчого фонду;

7) порушення визначених частиною шостою статті 49 цього Закону термінів подання до відповідної виборчої комісії розпорядником коштів

накопичувального рахунку виборчого фонду партії, розпорядником поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду (у тому числі проміжного);
8) включення розпорядником коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії, розпорядником поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі до фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду (у тому числі проміжного) недостовірних відомостей";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"3. Центральна виборча комісія може прийняти рішення про попередження партії, кандидати у депутати від якої включені до виборчого списку партії, або окремого кандидату у депутати за результатами задоволення скарги".

У зв'язку з цим частини третю - сьому вважати відповідно частинами четвертою - восьмою;

29) статтю [63](#) доповнити частинами четвертою - сьомою такого змісту:

"4. Центральна виборча комісія за рахунок коштів Державного бюджету України, виділених на підготовку і проведення виборів депутатів, не пізніш як за тридцять п'ять днів до дня виборів забезпечує виготовлення інформаційних плакатів партій, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному окрузі. Ці плакати повинні містити передвиборні програми партій (обсягом не більше семи тисяч восьмисот друкованих знаків), подані ними при реєстрації кандидатів у депутати, виборчий список партії із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, посади (заняття), місця роботи та проживання, партійності включених до нього кандидатів у депутати, а також фотографії перших п'яти кандидатів у депутати. Форма, розмір та поліграфічне виконання інформаційних плакатів встановлюються Центральною виборчою комісією.

Центральна виборча комісія погоджує з представником партії у Центральній виборчій комісії текст та поліграфічне виконання інформаційного плаката.

5. Центральна виборча комісія за рахунок коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку і проведення виборів депутатів, забезпечує виготовлення не пізніш як за тридцять п'ять днів до дня виборів інформаційних плакатів кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатних округах. Плакати повинні містити біографічні відомості кандидата у депутати, його передвиборну програму (обсягом до трьох тисяч дев'ятисот друкованих знаків) та фотокартку, подані ним при реєстрації.

Центральна виборча комісія погоджує з кандидатом у депутати, зареєстрованим в одномандатному окрузі, текст та поліграфічне виконання його інформаційного плаката.

6. Центральна виборча комісія забезпечує виготовлення однакової кількості інформаційних плакатів партій та кандидатів із розрахунку не менш як по два примірники кожного плаката на кожну виборчу дільницю. Виготовлені інформаційні плакати партій у встановленому Центральною виборчою комісією порядку передаються відповідним виборчим комісіям.

7. Інформаційні плакати передаються відповідним виборчим комісіям не пізніш як за двадцять днів до дня виборів";

30) у статті [66](#):

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

"Інформаційні агентства, засоби масової інформації, що поширюють інформацію про події, пов'язані із виборами, не можуть допускати замовчування суспільно необхідної інформації, що стосується цих подій, якщо вона була їм відома на момент поширення інформації.

Інформаційні агентства, засоби масової інформації зобов'язані поширювати інформацію про вибори відповідно до фактів, не допускаючи перекручування інформації. Засоби масової інформації та інформаційні агентства повинні намагатися отримувати інформацію про події, пов'язані з виборами, з двох і більше джерел, віддаючи перевагу першоджерелам";

частину третю після слів "Засоби масової інформації" доповнити словами "інформаційні агентства";

доповнити частинами четвертою - шостою такого змісту:

"4. Телерадіоорганізації самостійно визначають кількість ефірного часу, присвяченого висвітленню фактів та подій, пов'язаних з виборчим процесом. У зазначених матеріалах телерадіоорганізаціям заборонено виокремлювати у своєму ставленні певних суб'єктів виборчого процесу чи надавати їм привілеї.

5. Телерадіоорганізації мають право створювати та поширювати у прямому ефірі передачі за участю кандидатів у депутати, їх довірених осіб, партій - суб'єктів виборчого процесу, їх уповноважених осіб у формі передвиборних дебатів чи дискусій. Такі передачі повинні бути організовані у цикл передач однакового формату з метою дотримання принципу рівних умов та рівного доступу.

Телерадіоорганізація, яка має намір поширювати зазначені передачі, оприлюднює відповідну пропозицію, в якій повинні зазначитися формат передачі, строк, протягом якого необхідно надати згоду на участь у передачі, та вартість участі у такій передачі.

Формат передачі (циклу передач) включає: порядок визначення учасників передачі за участю представників двох або більше кандидатів чи партій - за згодою учасників, за жеребкуванням тощо; тривалість передачі та обсяг ефірного часу, що надається для виступів кожному з учасників; наявність інших присутніх у студії під час передачі (експерти, журналісти, аудиторія в студії тощо), їх роль та порядок їх обрання чи визначення; регламент та правила поведінки учасників передачі; тема обговорення або порядок її визначення; умови поширення під час передачі іншої інформації (результатів опитувань думки громадян, інтерактивного голосування, статистичних відомостей, освітньої та довідкової інформації, концертних виступів тощо); інші умови створення передачі.

Вартість участі у передачі є однаковою для всіх суб'єктів виборчого процесу і визначається відповідно до обсягу ефірного часу, що надається кожному з учасників передач, та вартістю одиниці ефірного часу, визначеною відповідно до частини шостої статті 71 цього Закону.

Обсяг ефірного часу, що надається учасникам передач для участі в дискусії або для відповіді на запитання, повинен визначатися за однаковими правилами.

6. Контроль за дотриманням вимог цього Закону в частині участі засобів масової інформації та інформаційних агентств в інформаційному забезпеченні виборів та проведенні передвиборної агітації здійснюють Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (стосовно електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації) та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в інформаційній та видавничій сферах (стосовно друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств).

При здійсненні такого контролю можуть використовуватися матеріали моніторингу, надані громадськими організаціями, до статутної діяльності яких належать питання виборчого процесу та спостереження за ним, зареєстрованими у встановленому законом порядку.

У разі виявлення порушень за результатами здійснення такого контролю Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в інформаційній та видавничій сферах, інформують про це Центральну виборчу комісію або відповідну окружну виборчу комісію";

31) у частині третій статті [67](#) слово "десяти" замінити словом "двох";

32) у статті [68](#):

частину другу після пункту 8 доповнити новим пунктом такого змісту:

"9) встановлення інформаційних наметів".

У зв'язку з цим пункт 9 вважати пунктом 10;

третє речення частини шостої після слів "власних коштів" доповнити словом "партій";

доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

"12. Юридичні та фізичні особи - розповсюджувачі зовнішньої реклами повинні забезпечити рівний доступ та рівні умови для партій - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати до розміщення агітаційних матеріалів (політичної реклами) з використанням носіїв зовнішньої реклами";

33) у статті [69](#):

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 69. Матеріали передвиборної агітації";

частини першу - четверту виключити;

частину п'яту доповнити реченням такого змісту: "Матеріали передвиборної агітації виготовляються з урахуванням вимог Закону України

["Про засади державної мовної політики"](#);

частину шосту доповнити реченням такого змісту: "Якщо друковані матеріали передвиборної агітації виконувалися регіональною мовою або мовою меншини, до кожного примірника такого матеріалу додається його переклад державною мовою";

частину восьму доповнити словами "з додержанням принципу рівних умов";

34) у статті [71](#):

у частині четвертій слова "не пізніше як за вісімдесят днів до дня голосування" виключити;

у частині шостій слова "перші три квартали року" замінити словами "останні три квартали року";

у частині сьомій слова та цифру "після 1 березня" замінити словами та цифрою "після 1 червня";

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

"Передвиборна агітація в засобах масової інформації усіх форм власності за рахунок коштів виборчих фондів партій, кандидатів у депутати в одномандатних округах здійснюється тільки після відповідної оплати друкованої площі чи ефірного часу з відповідних рахунків виборчих фондів";

у частині дев'ятій слова "п'ятої чи дев'ятої" замінити словами "шостої чи десятої";

35) у статті [72](#):

частину п'яту після слова "партій" доповнити словами "кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатному окрузі", а після слів

"Центральної виборчої комісії" доповнити словами "та відповідних окружних виборчих комісій";

частину шосту викласти в такій редакції:

"6 Черговість надання партіям - суб'єктам виборчого процесу ефірного часу на загальнонаціональному радіоканалі та телеканалі в межах розкладу, зазначеного у частині п'ятій цієї статті, визначається не пізніше як за п'ятдесят три дні до дня виборів за результатами жеребкувань, що проводяться Центральною виборчою комісією, із запрошенням представників партій у Центральній виборчій комісії або уповноважених осіб партій.

Черговість надання партіям - суб'єктам виборчого процесу та кандидатам у депутати, зареєстрованим в одномандатному окрузі, ефірного часу на регіональних радіо- та телеканалах державної та комунальної форм власності в межах розкладу, зазначеного у частині п'ятій цієї статті, визначається не пізніше як за п'ятдесят три дні до дня виборів за результатами жеребкувань, що проводяться відповідними окружними виборчими комісіями, визначеними рішенням Центральної виборчої комісії у кожному з регіонів України, із запрошенням відповідно уповноважених осіб партій, кандидатів у депутати або довірених осіб кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатних округах";

у частині сьомій слова "Центральною виборчою комісією" замінити словами "відповідно Центральною виборчою комісією, окружною виборчою комісією";

частину восьму після слів "здійснюється Центральною виборчою комісією" доповнити словами "відповідною окружною виборчою комісією", а після слів "між Центральною виборчою комісією" - словами "окружною виборчою комісією";

у частині дев'ятій цифри "20" замінити цифрами "10", а після слів "теле-, радіопроеграми партії" доповнити словами "кандидата у депутати";

частину дванадцяті після слів "Центральної виборчої комісії" доповнити словами "відповідної окружної виборчої комісії", а після слів "ефірного часу" - словом "відповідно";

36) у статті [73](#):

абзац другий частини першої доповнити словами та цифрами "або окружною виборчою комісією у відповідному регіоні, визначеною згідно з частиною шостою статті 72 цього Закону";

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Редакції газет "Голос України" та "Урядовий кур'єр", а також редакції регіональних друкованих засобів масової інформації державної форми власності, з якими укладено угоди про опублікування передвиборних програм партій - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатному окрузі, зобов'язані надрукувати передвиборні програми суб'єктів виборчого процесу в окремих спеціальних випусках видань не пізніше як за сорок п'ять днів до дня виборів. Послідовність розміщення перевибірних програм партій - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатному окрузі, у відповідному виданні визначається згідно з черговістю їх реєстрації Центральною виборчою комісією";

частини третю та четверту виключити;

у частині шостій слова "частині вісімнадцятій" замінити словами "частині дев'ятнадцятій";

37) у статті [74](#):

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"4. Забороняється проведення агітаційних заходів, розповсюдження передвиборних агітаційних матеріалів, демонстрація агітаційних фільмів чи кліпів, розповсюдження виборчих листівок, плакатів, інших друкованих агітаційних матеріалів чи друкованих видань, у яких розміщено матеріали передвиборної агітації, публічні заклики голосувати за чи не голосувати за партії - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати в одномандатному окрузі або публічна оцінка діяльності цих партій чи кандидатів у депутати під час проведення заходів, організованих органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, державними чи комунальними підприємствами, закладами, установами, організаціями".

У зв'язку з цим частини четверту - двадцять п'яту вважати відповідно частинами п'ятою - двадцять шостою;

частину восьму викласти в такій редакції:

"8. Забороняється розміщення політичної реклами в одному блоці з комерційною чи соціальною рекламою.

Під час виборчого процесу забороняється використання у комерційній та соціальній рекламі:

1) прізвищ чи портретів кандидатів у депутати;

2) назв чи символіки партій - суб'єктів виборчого процесу";

у частинах тринадцятій та чотирнадцятій слова "відсотки мінімального розміру заробітної плати" замінити словами "відсотки розміру мінімальної заробітної плати";

38) у частині першій статті [77](#) слова "офіційні спостерігачі від партій, кандидати у депутати від якої зареєстровані у загальнодержавному окрузі, кандидатів у депутати в одномандатному окрузі та громадських організацій, які зареєстровані у порядку, встановленому цим Законом (далі - офіційний спостерігач від партії, кандидата у депутати, громадської організації)" замінити словами "офіційні спостерігачі від партій, кандидатів у депутати, громадських організацій";

39) у частині дев'ятій статті [78](#):

пункт 5 після слова "звертатися" доповнити словами "із заявою чи скаргою", а після слів "виборчої комісії" - словами "інших державних органів";

40) у частині шостій статті [79](#):

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) бути присутнім з дотриманням вимог цього Закону на засіданнях та перебувати у приміщеннях дільничних та окружних виборчих комісій, спостерігати з будь-якої відстані за діями членів виборчої комісії, у тому числі під час видачі виборцям виборчих бюлетенів у приміщенні для голосування та за місцем перебування виборців, підрахунку голосів, встановлення підсумків голосування, не заважаючи членам виборчої комісії фізично";

після пункту 4 доповнити новим пунктом такого змісту:

"5) отримувати копії протоколів про прийняття окружною виборчою комісією виборчих бюлетенів, передачу дільничним виборчим комісіям виборчих бюлетенів, про підрахунок голосів виборців і встановлення підсумків голосування та інших документів у випадках, передбачених цим Законом".

У зв'язку з цим пункти 5 та 6 вважати відповідно пунктами 6 та 7;

41) у статті [80](#):

абзац перший частини третьої та частину шосту після слів "одномандатного округу" доповнити словами "або позначення, що він є закордонним";

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

"4. У виборчому бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі назви партій розміщуються у порядку їх номерів, визначених жеребкуванням, яке проводить Центральна виборча комісія за участю представників партій у Центральній виборчій комісії, кандидатів у депутати, уповноважених осіб партій у загальнодержавному окрузі після закінчення реєстрації кандидатів у депутати від партій перед затвердженням форми і тексту виборчого бюлетеня. У виборчому бюлетені зазначаються визначений жеребкуванням номер кожної партії, повна назва відповідної партії, прізвища, власні імена (усі власні імена) та по батькові (за наявності) перших п'яти зареєстрованих кандидатів у депутати, включених до виборчого списку партії. Між номером кожної партії та назвою цієї партії розміщується порожній квадрат"; частину восьму викласти в такій редакції:

"8. Виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі та в одномандатному окрузі для кожної виборчої дільниці кожного одномандатного округу виготовляються у кількості, що на 0,5 відсотка перевищує кількість виборців, які включені до списку виборців на відповідній виборчій дільниці відповідного одномандатного округу, з можливим відхиленням зазначеної кількості з урахуванням кратності розміщення виборчих бюлетенів в межах поліграфічного листа при їх виготовленні. Виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі для кожної закордонної виборчої дільниці виготовляються у кількості, що на 0,5 відсотка перевищує кількість виборців, які включені до списку виборців на відповідній закордонній виборчій дільниці, з можливим відхиленням зазначеної кількості з урахуванням кратності розміщення виборчих бюлетенів в межах поліграфічного листа при їх виготовленні";

42) абзац другий частини шостої статті [81](#) доповнити словами "а також Центральною виборчою комісією при складанні протоколу про підсумки голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного виборчого округу";

43) у статті [82](#):

частину восьму після слів "по одній копії" доповнити словом "кожного", а після слів "в одномандатному окрузі" - словами "та не більш як по одній копії кожного протоколу для офіційного спостерігача (групи спостерігачів) від кожної громадської організації, іноземної держави або міжнародної організації";

у частині дванадцятій слово "двох" замінити словом "трьох", а слова "другий зберігається у дільничній виборчій комісії" - словами "другий зберігається у дільничній виборчій комісії, а третій - невідкладно вивіщується у приміщенні дільничної виборчої комісії для загального ознайомлення";

44) у частині сьомій статті [83](#) слова та цифри "першою та другою статті 69" замінити словами та цифрами "четвертою та п'ятою статті 63";

45) друге речення частини четвертої статті [84](#) після слів "зазначаються номер одномандатного округу" доповнити словами "або позначення, що він є закордонним";

46) частину третю статті [85](#) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Виборцю, який відповідно до частини десятої статті 2 цього Закону має право голосу лише у загальнодержавному окрузі, видається виборчий бюлетень у порядку, визначеному цією статтею, для голосування тільки у загальнодержавному окрузі";

47) у статті [88](#):

пункт 2 частини першої замінити пунктами 2 і 3 такого змісту:

"2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі у приміщенні для голосування (за підписами виборців у списку виборців);

3) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування в одномандатному окрузі у приміщенні для голосування (за підписами виборців у списку виборців)".

У зв'язку з цим пункт 3 вважати пунктом 4;

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. Дільнична виборча комісія підраховує кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі та кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування в одномандатному окрузі у приміщенні для голосування, за підписами виборців у списку виборців. Ця кількість оголошується і заноситься секретарем виборчої комісії до протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та в одномандатному окрузі як кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі та кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування в одномандатному окрузі у приміщенні для голосування";

48) у статті [89](#):

у частині третій слово та цифру "пункті 2" замінити словами та цифрами "пунктах 2 та 3";

у другому реченні частини тринадцятої слова "одномандатному окрузі" замінити словами "кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування в одномандатному окрузі";

49) у частині дванадцятій статті [90](#) слова "Кількість виборчих бюлетенів" замінити словами "Кількість виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі та кількість виборчих бюлетенів для голосування в одномандатному окрузі";

50) у статті [91](#):

у частині другій:

після пункту 7 доповнити новим пунктом такого змісту:

"8) кількість виборчих бюлетенів, що виявилися у кожній виборчій скриньці (із зазначенням номера скриньки)".

У зв'язку з цим пункти 8-13 вважати відповідно пунктами 9-14;

пункти 11 та 12 після слова "голосуванні" доповнити словами "у загальнодержавному окрузі";

у частині третій:

пункт 4 після слова "голосування" доповнити словами "в одномандатному окрузі";

після пункту 7 доповнити новим пунктом такого змісту:

"8) кількість виборчих бюлетенів, що виявилися у кожній виборчій скриньці (із зазначенням номера скриньки)".

У зв'язку з цим пункти 8-13 вважати відповідно пунктами 9-14;

пункти 10, 11 і 12 після слова "голосуванні" доповнити словами "в одномандатному окрузі";

у частині десятій слова "від партій, кандидатів у депутати та громадських організацій" виключити, а слова "кожної громадської організації"

замінити словами "кожного офіційного спостерігача";

51) у статті 92:

у частині першій:

пункт 1 після слова "безпідставно" доповнити словами та цифрою "голосування виборцями, яким на підставі частини третьої статті 7 Закону України ["Про Державний реєстр виборців"](#) тимчасово змінено місце голосування (без зміни виборчої адреси) на іншу виборчу дільницю поза межами одномандатного округу, до якого вони відносяться на підставі відомостей Державного реєстру виборців про їх виборчу адресу, що внесені до списку виборців на відповідній виборчій дільниці та безпідставно отримали виборчі бюлетені для голосування в одномандатному окрузі", а слово "десять" замінити словом "п'ять";

у пункті 3 слово "десять" замінити словом "п'ять";

у частині третій слова та цифри "8-13 частини другої або у пунктах 8-13 частини третьої статті 91" замінити словами та цифрами "10-14 частини другої, у пунктах 10-14 частини третьої статті 91 або у пунктах 8-10 частини другої статті 96-1";

частину п'яту після слів "окружної виборчої комісії" доповнити словами "або Центральної виборчої комісії (щодо закордонного округу)";

52) у статті 93:

назву доповнити словами "або Центральної виборчої комісії (щодо закордонного округу)";

у частині шостій слова "відповідної окружної виборчої комісії" замінити словами "Центральної виборчої комісії";

53) у статті 94:

частину сьому викласти в такій редакції:

"7. Протоколи дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та в одномандатному окрузі по чергово, в порядку відкриття пакетів з відповідними протоколами, розглядаються окружною виборчою комісією після оголошення відомостей, зазначених у відповідному протоколі.

У разі виявлення у протоколі дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі виправлень, помилок, неточностей, які можливо усунути без повторного підрахунку голосів, окружна виборча комісія своїм рішенням може зобов'язати дільничну виборчу комісію внести зміни до встановлених результатів голосування виборців на виборчій дільниці шляхом складання протоколу (протоколів) про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) одномандатному окрузі з поміткою "Уточнений" відповідно до пункту 2 частини п'ятої цієї статті, про що зазначається у протоколі засідання окружної виборчої комісії. Протягом часу розгляду цього питання дільничною виборчою комісією подані до окружної виборчої комісії примірники протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та одномандатному окрузі, виборчі бюлетені та інші виборчі документи, зазначені у частині дванадцятій статті 91 цього Закону, зберігаються в окружній виборчій комісії.

У разі виявлення у протоколі виправлень, помилок та неточностей, які можливо усунути без повторного підрахунку голосів та які не потребують внесення змін до встановлених результатів голосування виборців на виборчій дільниці, окружна виборча комісія приймає рішення, передбачене пунктом 1 частини п'ятої цієї статті із зазначенням про виявлені виправлення, помилки та неточності. Таке рішення додається до протоколу дільничної виборчої комісії";

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

"9. З моменту початку прийняття окружною виборчою комісією документів дільничних виборчих комісій окружна виборча комісія по чергово, після ухвалення рішення про врахування відомостей протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях у загальнодержавному окрузі в межах одномандатного округу та (або) протоколів про підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях в одномандатному окрузі, на підставі відповідних протоколів дільничних виборчих комісій (у тому числі з поміткою "Уточнений") та повідомлень про зміст таких протоколів дільничних виборчих комісій, переданих за допомогою технічних засобів зв'язку із спеціальних виборчих дільниць, утворених на судах, що перебувають у день голосування у плаванні під Державним Прапором України, на польській території України, а в разі повторного підрахунку голосів виборців - також протоколу окружної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці, через автоматизовану інформаційно-аналітичну систему передає Центральній виборчій комісії оперативну інформацію про підрахунок голосів виборців на виборчих дільницях одномандатного виборчого округу (із зазначенням усіх відомостей, що містяться у відповідних протоколах дільничних виборчих комісій). Центральна виборча комісія невідкладно оприлюднює зазначені відомості на своєму офіційному веб-сайті".

У зв'язку з цим частини дев'яту - сімнадцяту вважати відповідно частинами десятою - вісімнадцятою;

частину шістнадцяту викласти в такій редакції:

"16. Окружна виборча комісія може прийняти рішення про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним лише у разі виявлення при повторному підрахунку голосів виборців на відповідній виборчій дільниці обставин, зазначених у частині першій статті 92 цього Закону";

у частині сімнадцятій цифри "1-7, 11" замінити цифрами "1-9";

54) у статті 95:

в абзаці першому частини першої слова "закордонних виборчих дільниць" виключити;

частину п'яту після слів "офіційні спостерігачі" доповнити словами "від партій, кандидатів у депутати, громадських організацій";

у частині шостій слово "виготовляється" замінити словом "складається";

у частині десятій:

слова "від партії, громадської організації" виключити;

слова "громадської організації" замінити словами "по одній копії кожного протоколу для офіційного спостерігача (групи спостерігачів) від кожної громадської організації, іноземної держави або міжнародної організації";

55) у статті 96:

в абзаці першому частини першої слова "закордонних виборчих дільниць" виключити;

частину п'яту після слів "офіційні спостерігачі" доповнити словами "від партій, кандидатів у депутати, громадських організацій";

частину десяту викласти в такій редакції:

"10. Кандидату у депутати в одномандатному окрузі, довірених особі кандидата у депутати в одномандатному окрузі, офіційному спостерігачу на його прохання невідкладно видається копія протоколу (у тому числі з поміткою "Уточнений") окружної виборчої комісії про підсумки голосування в межах одномандатного округу та, за наявності, копія протоколу про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці в одномандатному окрузі з розрахунку по одній копії кожного протоколу для кожного кандидата у депутати в одномандатному окрузі та офіційного спостерігача. Зазначені копії засвідчуються на кожній сторінці головою та секретарем окружної виборчої комісії і скріплюються печаткою виборчої комісії";

56) доповнити статтею 96-1 такого змісту:

"Стаття 96-1. Встановлення підсумків голосування в межах закордонного округу

1. Центральна виборча комісія на своєму засіданні приймає, розглядає та оголошує протоколи дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на закордонних виборчих дільницях або повідомлення про зміст відповідних протоколів про підрахунок голосів виборців, переданих за допомогою технічних засобів зв'язку відповідно до частини шостої статті 93 цього Закону. Центральна виборча комісія невідкладно оприлюднює зазначені відомості на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

2. Центральна виборча комісія після прийняття і розгляду протоколів дільничних виборчих комісій про підрахунок голосів виборців на

закордонних виборчих дільницях на тому ж засіданні на підставі зазначених протоколів та повідомлень про зміст відповідних протоколів про підрахунок голосів виборців, переданих за допомогою технічних засобів зв'язку, встановлює:

- 1) кількість виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, одержаних Центральною виборчою комісією;
- 2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, погашених Центральною виборчою комісією;
- 3) кількість виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, одержаних дільничними виборчими комісіями закордонного округу;
- 4) кількість невикористаних виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, погашених дільничними виборчими комісіями закордонного виборчого округу;
- 5) загальну кількість виборців, внесених до списків виборців на закордонних виборчих дільницях у межах закордонного округу;
- 6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу;
- 7) кількість виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, що не підлягають врахуванню, виявлених на закордонних виборчих дільницях;
- 8) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу;
- 9) кількість виборчих бюлетенів для голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу, визнаних недійсними;
- 10) кількість голосів виборців, поданих за кандидатів у депутати, включених до виборчого списку кожної партії у закордонному окрузі.

3. Відомості про підсумки голосування в межах закордонного округу оголошуються на засіданні Центральної виборчої комісії та заносяться цифрами і прописом до протоколу Центральної виборчої комісії про підсумки голосування в загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу за встановленою нею формою. Відомості, зазначені у пунктах 3-10 частини другої цієї статті, вносяться до протоколу цифрами по кожній виборчій дільниці, що входить до складу закордонного округу, а також сумарно цифрами і прописом по закордонному округу.

4. Забороняється заповнювати протокол про підсумки голосування в загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу олівцем, а також підписувати його та засвідчувати печаткою Центральної виборчої комісії до остаточного заповнення.

5. Протокол про підсумки голосування в загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу складається у двох примірниках. Протокол підписується Головою, заступниками Голови, секретарем та іншими членами Центральної виборчої комісії, які присутні на засіданні, та засвідчується печаткою Центральної виборчої комісії. У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами Центральної виборчої комісії. Присутній на засіданні член Центральної виборчої комісії зобов'язаний підписати протокол про підсумки голосування. У разі своєї незгоди із встановленими підсумками голосування, зафіксованими у протоколі Центральної виборчої комісії, член Центральної виборчої комісії підписує протокол із приміткою "З окремою думкою". Письмовий виклад окремої думки додається до протоколу про підсумки голосування. У разі відсутності у протоколі підпису члена Центральної виборчої комісії біля його прізвища зазначається причина відсутності члена Центральної виборчої комісії на її засіданні. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати у депутати, представники партій у Центральної виборчої комісії, уповноважені особи партій, офіційні спостерігачі від громадських організацій, іноземних держав та міжнародних організацій, які були присутні при встановленні підсумків голосування в межах закордонного округу. Зміст протоколу невідкладно оприлюднюється на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії.

6. Кандидату у депутати, зареєстрованому в загальнодержавному окрузі, представнику партії у Центральної виборчої комісії, офіційним спостерігачам від громадських організацій, іноземних держав та міжнародних організацій, які були присутні на засіданні, на їх прохання невідкладно видається копія протоколу (у тому числі з поміткою "Уточнений") Центральної виборчої комісії про підсумки голосування в загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу з розрахунку по одній копії кожного протоколу для кожної партії, кандидати у депутати від якої зареєстровані у загальнодержавному окрузі, та не більш як по одній копії кожного протоколу для офіційних спостерігачів від кожної громадської організації, іноземної держави або міжнародної організації. Зазначені копії засвідчуються на кожній сторінці підписами Голови та секретаря Центральної виборчої комісії і скріплюються печаткою Центральної виборчої комісії.

7. Центральна виборча комісія зобов'язана встановити підсумки голосування в межах закордонного округу незалежно від кількості закордонних виборчих дільниць, на яких голосування було визнано недійсним.

8. Визнання голосування недійсним у межах закордонного округу не допускається";

57) частину другу статті [97](#) доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі виявлення у протоколі виправлень, помилок та неточностей, які не потребують змін до встановлених підсумків голосування виборців у межах відповідного одномандатного округу, Центральна виборча комісія приймає відповідні протоколи із зазначенням про виявлені виправлення, помилки та неточності у протоколі засідання";

58) у статті [98](#):

у частині першій:

абзац перший після слова "Уточнений" доповнити словами "та протоколу Центральної виборчої комісії про підсумки голосування у загальнодержавному окрузі в межах закордонного округу (у тому числі з поміткою "Уточнений")";

пункти 14-16 після слова "голосуванні" доповнити словами "у загальнодержавному окрузі";

восьме речення частини дванадцятої після слів "у загальнодержавному окрузі" доповнити словами "офіційні спостерігачі від громадських організацій, іноземних держав та міжнародних організацій";

59) у частинах четвертій та п'ятій статті [101](#) слова та цифри "у пунктах 3-7 частини четвертої та частини сьомої" замінити словами та цифрами "у пунктах 3-7 частини п'ятої та частині восьмій";

60) статтю [107](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 107. Особливості підготовки і проведення повторних, проміжних та позачергових виборів депутатів

1. Спеціальні виборчі дільниці для проведення повторних, проміжних та позачергових виборів депутатів, що існують на тимчасовій основі, утворюються не пізніше як за дев'ятнадцять днів до дня голосування, а у винятковому випадку утворення виборчої дільниці відповідно до частини восьмої статті 21 цього Закону - не пізніше як за десять днів до дня голосування у порядку, встановленому цим Законом.

Подання щодо утворення спеціальних виборчих дільниць, що існують на тимчасовій основі, вносяться районними, районними у містах державними адміністраціями чи виконавчими комітетами міських рад (міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення) до відповідної окружної виборчої комісії не пізніше як за двадцять чотири дні до дня голосування.

2. Окружні виборчі комісії утворюються не пізніше як за п'ятдесят днів до дня голосування за поданнями суб'єктів внесення подання, визначених пунктом 1 частини другої статті 27 цього Закону (не більш як по одній кандидатурі до складу кожної окружної виборчої комісії), а також партій - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати від яких було зареєстровано у загальнодержавному окрузі на останніх виборах депутатів (не більш як по одній кандидатурі до складу кожної окружної виборчої комісії), що вносяться до Центральної виборчої комісії не пізніше як за п'ятдесят три дні до дня голосування у порядку, встановленому статтею 27 цього Закону.

Кандидатури від партій - суб'єктів виборчого процесу, кандидатів у депутати від яких було зареєстровано у загальнодержавному окрузі на останніх виборах депутатів, включаються до складу комісій шляхом жеребкування в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

3. Дільничні виборчі комісії утворюються не пізніше як за п'ятнадцять днів до дня голосування, а у винятковому випадку утворення виборчої

дільниці відповідно до частини восьмої статті 21 цього Закону - одночасно з утворенням виборчих дільниць, за поданнями суб'єктів внесення подання, визначених частиною четвертою статті 28 цього Закону, що вносяться до окружної виборчої комісії не пізніше як за сімнадцять днів до дня голосування у порядку, встановленому статтею 28 цього Закону.

Жеребкування щодо включення кандидатур до складу дільничної виборчої комісії звичайної чи спеціальної виборчої дільниці проводиться окружною виборчою комісією не пізніше як на другий день після закінчення строку внесення подань щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

4. Органи ведення Державного реєстру виборців передають по одному примірнику попередніх списків виборців відповідним дільничним виборчим комісіям не пізніше як за одинадцять днів до дня голосування.

5. На спеціальних виборчих дільницях списки виборців складаються у порядку, передбаченому законом, не пізніше як за сім днів до дня голосування.

Керівники відповідних закладів, установ, полярної станції України, капітани суден подають не пізніше як за десять днів до дня голосування відомості для складання списків виборців на спеціальних виборчих дільницях дільничним виборчим комісіям (крім дільниць у стаціонарних лікувальних закладах, установах виконання покарань, слідчих ізоляторах).

6. На позачергових виборах депутатів списки виборців на закордонних виборчих дільницях складаються і виготовляються у порядку, встановленому законом. Попередні списки виборців передаються дільничним виборчим комісіям закордонних виборчих дільниць не пізніше як за десять днів до дня голосування. Уточнення списків виборців на закордонних виборчих дільницях проводиться у порядку, встановленому цим Законом.

7. Ім'яне запрошення надсилається або доставляється в інший спосіб дільничною виборчою комісією кожному виборцю не пізніше як за десять днів до дня голосування.

8. Кошти на підготовку і проведення повторних, проміжних та позачергових виборів депутатів, передбачені Державним бюджетом України, перераховуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів Центральної виборчої комісії у триденний строк з дня опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів.

9. Висування кандидатів у депутати починається на наступний день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів. Висування кандидатів у депутати партіями закінчується за сорок днів до дня голосування.

10. Подання документів до Центральної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати розпочинається на наступний день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів і закінчується за тридцять днів до дня голосування. Реєстрація кандидатів у депутати закінчується за двадцять п'ять днів до дня голосування.

11. При проведенні повторних, проміжних та позачергових виборів депутатів декларація про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кандидатами у депутати не подається.

12. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування не пізніше як на наступний день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів відводять місця у людних місцях для розміщення матеріалів передвиборної агітації.

13. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування обладнують стенди, дошки оголошень у відведених місцях для розміщення матеріалів передвиборної агітації не пізніше як на другий день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів.

14. Центральна виборча комісія не пізніше як на другий день після початку виборчого процесу публікує перелік відповідних одномандатних округів із зазначенням їх номерів, меж та центрів у загальнодержавних та відповідних регіональних друкованих засобах масової інформації, а також не пізніше як за сорок днів до дня виборів оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію, що стосується загального інформаційного забезпечення повторних, проміжних або позачергових виборів.

15. Розцінки вартості одиниці друкованої площі та одиниці ефірного часу для проведення передвиборної агітації за рахунок коштів виборчих фондів встановлюються відповідним засобом масової інформації не пізніше як на наступний день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів.

16. Телерадіоорганізації усіх форм власності зобов'язані не пізніше як на другий день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів опублікувати в друкованих засобах масової інформації розцінки вартості однієї хвилини (секунди) ефірного часу в порядку, встановленому цим Законом.

17. Друковані засоби масової інформації усіх форм власності зобов'язані не пізніше як на другий день після опублікування Указу Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України або рішення Центральної виборчої комісії про призначення виборів опублікувати в друкованих засобах масової інформації розцінки вартості одиниці друкованої площі в порядку, встановленому цим Законом.

18. Попередній розклад ефірного часу трансляції передвиборних агітаційних теле-, радіопрограм із зазначенням дати і часу виходу їх в ефір (без зазначення конкретних учасників програм) складається загальнонаціональними та регіональними телерадіоорганізаціями державної та комунальної форми власності, з якими укладено угоди на розповсюдження матеріалів передвиборної агітації партій, кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатних округах, за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку і проведення виборів, під час виборчого процесу. Такий розклад надсилається до Центральної виборчої комісії та відповідних окружних виборчих комісій не пізніше як за двадцять днів до дня виборів.

Черговість надання партіям, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному окрузі, кандидатам у депутати, зареєстрованим в одномандатному окрузі, ефірного часу на регіональних телеканалах та радіоканалах регіональними телерадіоорганізаціями державної чи комунальної форми власності в межах відповідного розкладу ефірного часу трансляції передвиборних агітаційних теле-, радіопрограм визначається не пізніше як за п'ятнадцять днів до дня виборів у порядку, визначеному цим Законом.

19. Редакції газет "Голос України" та "Урядовий кур'єр", а також редакції регіональних (місцевих) друкованих засобів масової інформації державної чи комунальної форми власності, з якими укладено угоди про опублікування передвиборних програм партій, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному окрузі, кандидатів у депутати, зареєстрованих в одномандатному окрузі, не пізніше як за вісім днів до дня виборів зобов'язані надрукувати передвиборні програми суб'єктів виборчого процесу в окремому спеціальному випуску видання у порядку, визначеному цим Законом.

20. На позачергових виборах депутатів ефірний час за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, що виділяються на підготовку і проведення виборів, надається партіям, кандидати у депутати від яких зареєстровані у загальнодержавному окрузі, кандидатам у депутати в одномандатних округах в обсягах, визначених Центральною виборчою комісією та відповідними окружними виборчими комісіями, враховуючи можливість загальнонаціональних та регіональних телерадіоорганізацій, та в межах коштів Державного бюджету України, виділених на забезпечення ведення передвиборної агітації, із додержанням принципу рівних умов.

21. Центральна виборча комісія, окружні виборчі комісії забезпечують виготовлення відповідно інформаційних плакатів партій, кандидатів у депутати не пізніше як за десять днів до дня виборів та їх передачу дільничним виборчим комісіям у порядку, встановленому Центральною

виборчою комісією.

22. Громадська організація, до статутної діяльності якої належать питання виборчого процесу та спостереження за ним, зареєстрована у встановленому законом порядку, не пізніш як за п'ятдесят днів до дня голосування може звернутися до Центральної виборчої комісії з клопотанням про дозвіл мати офіційних спостерігачів під час повторних, проміжних або позачергових виборів депутатів у порядку, передбаченому цим Законом.

Невідкладно після завершення розгляду відповідних клопотань громадських організацій Центральна виборча комісія офіційно публікує в газетах "Голос України" та "Урядовий кур'єр" перелік громадських організацій, яким надано дозвіл мати офіційних спостерігачів на відповідних виборах депутатів.

23. Форма, колір і текст виборчого бюлетеня для голосування в загальнодержавному окрузі та в одномандатних округах затверджуються Центральною виборчою комісією не пізніш як за двадцять чотири дні до дня голосування.

У разі якщо у законі про Державний бюджет України кошти для підготовки і проведення повторних, проміжних або позачергових виборів депутатів не передбачені, такі витрати можуть здійснюватися з резервного фонду бюджету в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

61) у статті [108](#):

частину восьму після слів "бездіяльність кандидата у депутати може бути" доповнити словом "подана";

частину дев'яту після слів "органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації" доповнити словами "інформаційних агентств", а після слів "творчих працівників засобів масової інформації" - словами "та інформаційних агентств";

у частині десятій слова "його надходження" замінити словами "відкриття провадження у справі";

62) частину десяту статті [113](#) доповнити абзацом другим такого змісту:

"Не пізніше тридцяти днів після завершення виборчого процесу Центральна виборча комісія оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті узагальнену інформацію щодо поданих до Центральної виборчої комісії заяв та скарг, що стосуються процесу виборів депутатів, та результатів їх розгляду, а також відповідну інформацію, надану окружними та дільничними виборчими комісіями".

7. У частині четвертій статті [12](#) Закону України "[Про засади державної мовної політики](#)" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 23, ст. 218):

у першому реченні:

після слів "Інформаційні плакати" доповнити словами "політичних партій";

слова "від політичних партій" виключити;

друге речення виключити;

доповнити абзацом другим такого змісту:

"За заявою відповідного суб'єкта виборчого процесу на інформаційному плакаті місцевої організації партії - суб'єкта виборчого процесу, кандидата у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, кандидата у депутати і посадові особи місцевого самоврядування поруч із текстом державною мовою розміщується його переклад регіональною мовою (мовами). Засвідчений в установленому законодавством порядку текст перекладу подається суб'єктом виборчого процесу одночасно із такою заявою".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 лютого 2014 року.

(Пункт 2 розділу II виключено на підставі Закону [№ 879-VII від 13.03.2014](#))

Президент України В.ЯНУКОВИЧ

м. Київ

21 листопада 2013 року

№ 709-VII